

Bijlage 1 Financieel kader

I. Financiële ontwikkelingen

Het financieel kader biedt een overzicht van de beschikbare financiële middelen en vormt het uitgangspunt voor de integrale afweging in de Perspectiefnota. De elementen die het budgettaire kader en verloop bepalen zijn op de gebruikelijke wijze samengebracht en worden vervolgens kort toelicht.

Tabel Budgettaire ontwikkeling 2016 - 2020 e.v.

X € mln	2016	2017	2018	2019	2020	Struct.
a. Saldo Begroting 2016	9,0	9,0	9,0	9,0	7,0	6,5
b. Voorlopig rekeningresultaat 2015	17,5	-	-	-	-	-
c. Opbrengsten opcenten MRB*	2,7	2,7	2,7	2,7	2,7	2,7
d. Uitkering provinciefonds	-	-	-	-	-	-
e. Raming treasury	-	-	-	-	-	-
f. Voorstellen voor de Begroting 2017	-4,3	-1,0	-1,0	-0,6	-0,2	-0,1
g. Overige financiële actualiseringen	-5,0	-	-	-	-	1,0
Saldo Perspectiefnota 2016	19,9	10,7	10,7	11,1	9,5	10,1

* Het betreft hier een bijstelling van de reeds in de begroting opgenomen raming voor de opbrengsten motorrijtuigenbelasting van jaarlijks € 253 mln.

a. Saldo Begroting 2016

Vertrekpunt van het financieel perspectief is de stand van de vrije budgettaire ruimte zoals deze bij de begroting 2016 (inclusief de slotwijziging 2015) is gepresenteerd. De budgettaire ruimte voor deze bestuursperiode is bij de behandeling van de begroting 2016 aangehouden als financiële buffer t.b.v. de verdere uitvoering van de ambities uit het Bestuursakkoord.

b. Voorlopig rekeningresultaat 2015

Bij het opstellen van deze Perspectiefnota bedraagt het voorlopige bruto-rekeningresultaat circa € 54 mln. Gecorrigeerd voor de overhevelingsvoorstellen, die voorlopig om en nabij de € 31 mln bedragen en de nog te muteren reserves tot een bedrag van circa € 5,5 mln, komt het voorlopige netto rekeningresultaat uit op circa € 17,5 mln. Dit resultaat wordt mogelijk nog beïnvloed door nakomende boekingen die voortvloeien uit de accountantscontrole c.q. andere onvoorziene benodigde correcties. Het definitieve rekeningresultaat ontvangt uw Staten bij de publicatie van de Jaarrekening 2015, thans voorzien in de week van 11-15 april.

c. Opbrengsten MRB

Op 18 december 2015 heeft de Eerste Kamer ingestemd met het Belastingplan 2016. De consequenties hiervan werken door in de geraamde provinciale opbrengsten motorrijtuigenbelasting (MRB). Vanaf het belastingjaar 2016 zijn alleen elektrische auto's vrijgesteld van MRB. Voor semi-elektrische auto's geldt een halve vrijstelling. Het structurele effect voor Brabant van deze maatregel uit het Belastingplan ramen wij op € 2,7 mln structureel extra. Met een stabiel opcenten tarief van 76,1 in deze bestuursperiode kan vanaf 2016 de raming van de opcenten MRB worden verhoogd van € 253 mln naar € 255,7 mln. Eventuele bijstellingen naar aanleiding van nieuwe inzichten in de belastingcapaciteit volgen bij de bestuursrapportage 2016 en de begroting 2017.

d. Uitkering provinciefonds

Voor de uitkering uit het provinciefonds zijn ontwikkelingen rondom de algemene uitkering, het verdeelstelsel en de decentralisatie-uitkeringen relevant.

Ontwikkeling algemene uitkering

De raming van de algemene uitkering provinciefonds blijft ongewijzigd. Op dit moment bedraagt de raming van de algemene uitkering voor 2016 en verder nihil. Eerder hebben we aan uw Staten gemeld dat Brabant in 2016 met een negatieve algemene uitkering geconfronteerd kan worden, maar dat we dit niet accepteren. Ambtelijk en bestuurlijk volgen wij dit proces en de uitkomst hiervan op de voet. Begin februari 2016 heeft minister Plasterk de provincies per brief geïnformeerd over de intentie van het kabinet om de negatieve uitkering 2016 ongedaan te maken. De aanpak die minister Plasterk voorstelt, biedt voor Brabant op dit moment nog onvoldoende houvast. Uit het oogpunt van voorzichtigheid is de negatieve algemene uitkering 2016 budgettair afgedekt in de begroting.

Ontwikkelingen in verdeelstelsel

Eind 2015 is in IPO-verband het rapport 'Redelijk verdeeld' vastgesteld voor het transparanter en toekomstbestendig maken van het verdeelmodel. Het rapport is aangeboden aan minister Plasterk en voorziet in de invoering van het nieuwe model vanaf het uitkeringsjaar 2017. De omvang van de algemene uitkering wordt aanmerkelijk groter door de toevoeging van structurele decentralisatie uitkeringen (natuur, BDU en overige) met daaraan gekoppelde uitvoeringsafspraken. Wij houden scherp in de gaten of de negatieve effecten van het nieuwe model op de algemene uitkering voldoende worden gecompenseerd door het Rijk. In afwachting van de meicirculaire en besluitvorming door de minister is nog geen verdere risicoafdekking voorzien.

Ontwikkelingen in decentralisatie-uitkeringen

Wijzigingen in decentralisatie-uitkeringen worden, naar aanleiding van de meicirculaire 2016, meegenomen in de bestuursrapportage en leiden niet tot wijzigingen in de financiële vrije ruimte, vanwege de aan de middelen verbonden afspraken.

e. Raming treasury

De lage kapitaalmarkt- en geldmarktrente en het verplicht schatkistbankieren bij het Rijk heeft invloed op het doelrendement van jaarlijks € 122,5 mln. De prognose is dat vanaf 2019 de rendementen lager worden dan het doelrendement. Hierdoor zal er voor het eerst in 2019 een beroep gedaan worden op de rente- en dividendreserve. Deze reserve is bij najaarsbrief 2011 ingesteld om rente- en dividendschommelingen op te vangen en bedraagt per 31 december 2015 € 122,5 mln. In de komende jaren zal de reserve naar verwachting doorgroeien naar circa € 133 mln ultimo 2018. Vanuit de reserve zijn er dan waarschijnlijk voldoende middelen beschikbaar om een aantal jaren het lagere rendement op te vangen.

Aan Provinciale Staten is bij de behandeling van de Begroting 2016 de toezegging gedaan dat zij meer betrokken worden bij vraagstukken van treasury en vermogensbeheer. Dit gebeurt onder meer bij de evaluatie van de inzet van externe vermogensbeheerders voor de provincie.

f. Voorstellen voor de Begroting 2017

In paragraaf 9 van de voorliggende Perspectiefnota is een aantal voorstellen gedaan die geen nieuwe kaderstelling van PS vergen, omdat over deze voorstellen door uw Staten al richtinggevend uitspraken zijn gedaan, en direct in de begroting 2017 kunnen worden verwerkt:

Tabel Voorstellen in de Begroting 2017

X € mln	2016	2017	2018	2019	2020	Struct.
a. Versterken kwaliteit openbaar bestuur	-	0,6	0,6	0,2	0,2	0,1
b. Gebiedsontw. Oostelijke Langstraat	2,8	-	-	-	-	-
c. VTH / omgevingsdiensten	1,5	0,4	0,4	0,4	-	-
d. Wilhelminakanaal	PM	-	-	-	-	-
e. N65*	-	-	-	-	-	-
f. Philharmonie zuidnederland	-	PM	PM	PM	PM	-
g. Conseq. PAS op natuurnetwerk	PM	-	-	-	-	-
Saldo	4,3	1,0	1,0	0,6	0,2	0,1

- * De extra bijdrage van € 6 mln voor de gebiedsopgave N65 kan worden gedekt binnen het begrotingsprogramma Mobiliteit en kent om die reden geen beslag op algemene middelen.

De verwerking in de begroting(scijfers) 2017 vindt plaats via een formele begrotingswijziging die bij Burap 2016 aan uw Staten wordt voorgelegd.

g. Overige financiële actualiseringen

Naast het voorlopige rekeningresultaat en de inkomstenontwikkelingen is er een beperkt aantal overige financiële actualiseringen:

- N65 (€ -5 mln in 2016)
Op 18 december jl. hebben Provinciale Staten een stand van zaken notitie besproken over de N65, waar Rijk, provincie en gemeenten gezamenlijk aan een oplossing werken voor de N65 in Vught en Haaren (stuk. nr. 3892191). Binnen de provinciale begroting is op dit moment vanuit de BDU-middelen € 22,5 mln gereserveerd als financiële bijdrage aan het project. Daarnaast was er vanuit de Bestuursakkoordmiddelen 2011-2015 € 5 mln opzij gezet voor de N65. Dit budget is abusievelijk bij de bestuursrapportage 2015 vrijgevallen ten behoeve van het financiële beeld, terwijl deze middelen onderdeel uitmaakten van de 'startbeslissing MIRT Verkenning N65 Vught - Haaren'. In deze overeenkomst heeft het Rijk toegezegd € 55 mln beschikbaar te stellen op voorwaarde dat de regio € 45 mln bijdraagt.
- Europese programma's (€ 1 mln vanaf 2021)
Bij bestuursrapportage 2016 is het instellingsbesluit van de reserve cofinanciering Europese programma's aangepast en besloten om de jaarlijkse dotatie aan de reserve van € 1 mln te bestendigen voor de periode 2015 t/m 2020. Doel van de reserve is cofinanciering van projecten (incl. uitvoeringskosten) die medegefinancierd worden vanuit Europa. Conform het besluit, dat in lijn is met het uitgangspunt om programma's te financieren met tijdelijke middelen, valt vanaf 2021 jaarlijks € 1 mln vrij ten gunste van de vrije begrotingsruimte.

II. Reservepositie

Zoals in de toezichtsbrief van het Ministerie van Binnenlandse Zaken op de Begroting 2016 is vermeld, groeien onze reserves de komende jaren. Eerder hebben wij al toegezegd alle reserves in het tweede kwartaal 2016 door te lichten zodat het resultaat van deze doorlichting bij de bestuursrapportage 2016 gepresenteerd en in de begroting 2017 verwerkt kan worden. Doorlichting van de reserves houdt in dat wij van alle reserves beoordelen of de gereserveerde middelen nodig zijn om het doel waarvoor zij gereserveerd zijn te realiseren. Indien dat niet het geval is, kan het meerdere (voorzover het geen doeluitkeringen betreft) vrijvallen naar algemene middelen en via een integrale afweging ingezet worden voor andere doeleinden.

III. Herprioriteerbare taakstelling Bestuursakkoord

Bij de PS-behandeling van de uitwerking van het Bestuursakkoord op 18 september 2015 hebben uw Staten ingestemd met de invulling van de 'herprioriteerbare taakstelling' uit het Bestuursakkoord. In dit voorstel is aangegeven dat voor de begrotingsprogramma's Ecologie en Mobiliteit nog een opgave geldt om vanaf 2020 jaarlijks € 1 mln te besparen. Met PS is afgesproken om de nog openstaande herprioriteringsopgave bij Perspectiefnota 2016 in te vullen:

- **Ecologie**

Een groot deel van de structurele middelen van het begrotingsprogramma Ecologie is verbonden aan de uitvoering van wettelijke taken rondom natuur, water en milieu (inclusief de omgevingsdiensten). Op de uitvoering van deze wettelijke taken kan niet (eenvoudig) worden geëxtensiveerd. De taakstelling binnen het programma Ecologie wordt daarom gedekt uit de beperkte structurele middelen waarmee onze provincie beleidsmatig een 'plus' zet op de uitvoering van wettelijke taken. Bij het Bestuursakkoord is structureel € 5,8 mln beschikbaar gesteld voor de invulling van de provinciale beleidsambities binnen het PMWP. In de huidige planperiode werken wij met behulp van deze middelen samen met partners aan een gezonde en veilige fysieke leefomgeving en aan een toekomstbestendige groene economie. Het is de invulling van het eerder door uw Staten gekozen duurzaamheidsscenario. Met de invulling van de 'herprioriteerbare taakstelling' gaan wij vanaf 2020 jaarlijks € 1 mln. op dit budget besparen. De consequentie hiervan is dat minder middelen beschikbaar zijn om initiatieven van maatschappelijke partners op het gebied van duurzaamheid te cofinancieren. De inhoudelijke effecten, in termen van beleidsprestaties voor de PMWP planperiode 2016-2021, verwerken wij in de Begroting 2017.

- **Mobiliteit**

De wettelijke taak die de provincie uitvoert voor de regievoering en coördinatie op verkeer en vervoer in Brabant brengt kosten met zich mee. Hiervoor is een budget beschikbaar van circa € 2,5 mln per jaar. Dit budget gebruiken we voor verkennende MIRT-onderzoeken, proceskosten, lidmaatschappen en structurele kosten voor data-inwinning ten behoeve van mobiliteit en dergelijke. Door een deel van dit budget vanaf 2021 programmatisch in te zetten, kunnen we vanaf 2021 € 1 mln per jaar structureel herprioriteren.